

Árszakértők megbeszélése

Budapestén szombaton befejeződött a KGST-országok árszakértőinek értekezlete. A négy napos tanácskozáson megvitatták, illetve összehasonlították a népgazdasági tervezésben, az életszínvonal mérésében, a külkereskedel-

mi prognózisok készítésében alkalmazott árstatisztikai módszereket. A tárgyalások eredményei ismertetik majd a KGST-országok árbizottsági elnökeinek szeptemberben Katowicében sorra kerülő értekezletén. (MTI)

Befejeződött az anyanyelvi konferencia

Szombaton véget ért Szombathelyen a II. anyanyelvi konferencia. Plenáris ülésén és három szakbizottságban azok a világ minden részéből idesereglett egyetemi tanárok, pedagógusok, magyar egyesületek, illetve kulturális körök vezetői — lelképásztörök, s természetesen írók is — vitatták meg közös dolgainkat, akik más-más nyelvi közegben, más-más körülmények között élnek és dolgoznak, de valamennyien a magyar nyelv ügyéért tevékenykednek. A tanácskozás hivatalos értékelése még nem történt meg, annyi azonban máris megállapítható, hogy az I. anyanyelvi konferencián elfogadott elvek és célok helyesek voltak. A három év alatt elért eredmények meghaladták mind a hazai, mind pedig a külföldön élő szakemberek várakozását.

Kárpáti József, a Magyarok Világszövetségének főtitkára, nyilatkozatában többek között megállapította: — A II. anyanyelvi konferencián elhangzott előadások, az egyes témákban folytatott konzultációk, a gyakorlati foglalkozások az első konferencia céljait teljesítették. Emellett több, nagyon fontos tennivalót hagytak ránk. Így például kiderült, hogy bár az anyanyelvi konferenciák fő célja a magyar nyelv és kultúra terjesztése, ápolása — sok országban rendkívül nagy az

érdeklődés nyelvünk, irodalmunk és kultúránk iránt a nem magyarok részéről is. Úgy véljük, fel kell készülnünk ezeknek az igényeknek a kielégítésére is.

Holnaptól:

Kéthetes engedményes nyári ruházati vásár

A Belkereskedelmi Minisztérium illetékes főosztályának tájékoztatása szerint a ruházati kereskedelem augusztus 6-tól 18-ig rendezi meg országsszerte a hagyományos nyári szezon végi vásárt. A két hét alatt a kijelölt boltok 20—40 százalékos kedvezménnyel árúsítanak. Ebben az évben az eddigieknél nagyobb szabású lesz a vásár, a tavalyinál 30 százalékkal több, 750 millió forint értékű árut hoznak forgalomba kedvezményesen.

A vállalatok egyebek között pamut és selyem nyári ruhaanyagokat, bútorvásznak, egy- és többrészes női és leánykaruhákat, blúzokat, férfiföltönyöket, rövid újjú női pulóvereket, strandcikket, fürdőruhákat és úszó-

Olajkutatás

A dunántúli olajkutatók szeizmikus csoportja néhány évvel ezelőtt látott hozzá a dunántúli területek újratérképezéséhez. Műszerekkel újból vallatás alá vették azokat a területeket, amelyeken évtizedekkel ezelőtt már végeztek szénhidrogén-kutatást, de az akkori műszerezettség nem volt olyan színvonalon, hogy pontosan megállapíthatták volna, rejt-e szénhidrogéneket a föld mélye. A Nagykanizsán állomásozó dunántúli kutatóközpont olyan eszközökkel rendelkezik, amelyek szinte teljes bizonyossággal kimutatják, hogy az adott területen van-e szénhidrogén. A megalapozott szeizmikus mérések, tudományos előkutatások alapján tarták fel az ortaházi olajmezőt, az utóbbi hetekben pedig Pusztapaát község nevét jelöli kis zászló, ahol az első kísérleti fúrás alkalmával olajat találtak, 2600—2700 méter mélységben.

Munkahelyi ismeret — tulajdonosi tudat

A nekdotának tűnő történet: a nyugdíjba vonuló portás meghatódottan átvette az ajándékokat, kezét fogta a rögtönzött ünnepség résztvevőivel, és mielőtt elbúcsúzott volna, zavartan megkérdezte, hogy kérhetne-e még valamit. Szerette volna megnézni az üzemet, a műhelyeket. Még sohasem látta belülről azt a gyárat, amelyiknek másfél évtizedig őrizte a kapuját.

S hányan vannak még olyanok, akik éveken át könyvelik az üzembe érkező anyagokat, de nem látták a gyártást, számolják a teljesítményeket és béreket, de nem voltak azok között, akiknek a neveit és keresetét rendszeresen a papírra róják. Sok munkás keveset tud arról, hogy a keze munkája hová kerül, mennyiért tudják eladni, s mit mondanak róla a vevők. A szomszéd műhelyről olykor-olykor még csak tudnak valamit, de az iroda életéről jóformán semmit. Igaz, személy szerint ettől látszólag nem lesznek szegényebbek.

Am a társadalom valójában szegényebb marad, ha a közösség tagjai szűkebb környezetükbe zárkózva élnek, dolgoznak egymás mellett, és csak mechanikusan, saját helyük, szerepük ismerete nélkül teljesítik a társadalmi munkamegosztásban kapott feladatokat. Az állampolgár nem tudhatja sajátjának az országot, ha nem érzi magáénak a sokkal szűkebb környezetét, azt a vállalatot, szövetkezetet, községet, amelyikben él és dolgozik. Az ország szeretete, a szocialista hazafiság csak az üzemi és lakóhelyi mikrovilág ismeretére, szeretetére épülhet.

Csak hogy a szocialista tulajdonosi tudat nem automatikusan fejlődik ki az emberekben. Ahhoz ösztönzést kell adni, érdeklődést kell kelteni bennük, hogy szívesen ismerkedjenek a munka- és lakóhely életével, jövőjével, problémáival. Ismerjék meg a gyár gazdasági helyzetét, műszaki és anyagellátási gondjait. Mindezek hatását megtalálják ugyan a maguk szűkebb világában is, mert érzik a gépek mellett, érzik a keresetükön. De mennyire más, ha mindennek az összefüggéseit, okait is tudják! Ha ők is elmondhatják az észrevételeiket, vitatkozhatnak a különböző tervekkel, elképzelésekkel és lehetőségekkel. Ha az ember azt tapasztalja, hogy egy döntés megszületése előtt az ő véleményét is mérlegelték, akkor máris félig-meddig sajátjának érzi az ügyet, mert személy szerint valami köze volt a végleges álláspont kialakításához. Aki közreműködőnek tekintheti önmagát, a határozat értő magyarázója, a közös feladat népszerűsítője lesz, s vállalati, társadalmi

méreteken gondolkodóvá válik. Így alakul ki a szocialista demokrácia termelésben és közéletben egyaránt aktív munkása.

Persze, kettőn múlik a vásár. Ha a munkás is és a vezető is akarja, akkor könnyen megismerhetik, megérthetik egymás problémáit. Csupán akkor van baj, ha az ipari, vagy mezőgazdasági dolgozóban érdeklődés, de a kimondott, vagy jelzett kérdéseire nem kap választ, vagy ha kap, azt nem érti.

Jól ismert üzemi tájkép: egy-egy vállalati munkaértekezleten sokan szundikálnak. Nemcsak a fáradságtól és a melegtől, hanem azoktól az álmosítóan zsongó, szürke szavaktól is, amelyekkel elhadarják a formális beszámolókat. A valójában érdekes, az embereknek személy szerint is husba vágó pénzügyi és műszaki problémák gyakran olyan szakzsargonban hangzanak el — tömértelen adattal megspékelve —, mintha nem is magyarul beszélne az előadó.

Nem a legszerencsésebb módszer az sem, ha a dolgozók tájékoztatása kizárólag 2—300 személyes gyűlésekre korlátozódik. A nagy nyilvánosság előtt sokan nem szólnak meg, s nem is mindenki juthat szóhoz. Ezért nemrégiben egy vasipari üzem és egy tsz főkönyvelője új módszerrel kísérletezett. Mindketten sorra járták az üzemegegyeségeket, ahol tömören ismertették a vállalat helyzetét, s azután elemezni kezdték a meglátogatott üzemegegyeség munkájának pénzügyi jellemzőit, a selejt, a bér, az állásidő, a rezszi költségeit. Ebből olyan parázs vita kerekedett, hogy a főkönyvelők alig győzték jegyezni a sok észrevételt az önköltségsökkentés lehetőségeiről. Másnap volt mit mondaniuk a műszaki kollégáknak, akik ugyan majdnem mindennap ottjártak az üzemben, de a megszokás már eltompította kritikai érzéküket.

Gondolatkörünk csattanójának tartogattuk az öreg portás történetének végét. Nyugdíjasként ő is megismerte a gyárat. S az egyik kerítés menti műhelyben, ahol az apró alkatrészeket gyártják, megkérdezte, hogy miért az új lemezekből vágják, darabolják, amikor egy másik üzem tízszer ekkorányi hulladékdarabokat küld az olvasztóba. Ő naponta látta ezt a portán, de akkor kellett ismeret hiján nem sejtethet. Ha később is, most ezt megtehetné, tevékeny köze lehetett a kollektív munkájához, amelynek eredményét az ilyen „hétköznapi” tettek ezrei alakítják.

Rátkai J. István

Negyedmilliárdos beruházás

Lapunkban már többször beszámoltunk olvasóinknak a város új főcsatornájának építéséről. Fontosságával alighanem minden szegedi tisztában van: a lakásépítkezésekhez, az iparfejlesztéshez, egyszerűen a város jövőjéhez nélkülözhetetlen ez a beruházás.

Térképünkön jól felismerhető az egységes szegedi csatornahálózat épülő rendszere. A régi főgyűjtők túlterheltek, s mivel némelyikük még a múlt században épült, állapotuk is sok kívánnivalót hagy maga után. S ráadásul ezeknek, a jobbára kiöregedett csatornáknak kell megbirkózniuk oly nagy feladatokkal is, mint Tarján és az iparkörzet szennyvizének elvezetése.

Amikor befejeződik az új főgyűjtő építése, átlagosan két méter átmérőjével könnyedén megbirkózik majd nemcsak a mai, hanem a jövőbeni Szeged elvezetendő vizeivel is. Az új csatorna még azzal az előnnyel is jár, hogy a szennyviz nem a városban, hanem jóval a város alatt kerül a folyóba.

A főgyűjtő első, a Vám térről induló szakasza már elkészült a Marx térig. A tervek szerint az év végéig be kell fejezni a tér északi oldalán és a Kossuth Lajos sugárutat átvágva a főcsatorna középső szakaszát. A Makkoserdő sor és a Nádas utca sarkától új módszerrel épül a csatorna: szovjet gyártmányú fúrópajzsral a felszín alatt folyik a munka. A pajzs már az Óthalmi útnál jár. A gyors tempó azzal biztat, hogy a fúrópajzs 1974 nyarán eléri tarján végállomását, a Szamos utca és a Tápei sor sarkát. Vagyis a következő év végére a Vám tértől Tarjánig terjedő szakasz véglegesen elkészül, a Tolbuhin sugárút már kész és a Kossuth Lajos sugárút most elkezdett csatornázásával együtt mintegy 260—280 millió forint értékben.

Most készül a következő öt éves tervben befejezendő első szakasz tanulmányterve, amely a hattyasi nyílt árkot váltja majd fel. Addig a szennyvizet nyomócsövön hozzák be a Hunyadi János sugárúti csatornába, illetve a Partizán utcai régi főgyűjtőbe.

Sz. I.

